

Materiál: nástroje k podpoře začínajících podnikatelů, MSP a start-upů

MATERIÁL NEPŘEDSTAVUJE VYČERPÁVAJÍCÍ PŘEHLED. JEDNÁ SE O INTERNĚ ZPRACOVANÝ PRACOVNÍ MATERIÁL SEKCE HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY SP ČR.

Autoři: Vladimír Štípek, Bohuslav Čížek, Jan Proksch, Jan Šebesta

Obsah

ÚVOD	1
MOŽNÉ ÚPRAVY SYSTÉMU PODPORY	2
CZECHINVEST A JEHO SLUŽBY PRO MSP A START-UPY	5
PRODUKTY A AKTIVITA ČMZRB PRO MSP	8
OP PIK	10
INVESTIČNÍ POBÍDKY	10
TA ČR A PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE	10
PODPORA INOVAČNÍCH CENTER V ČR	12
PŘEKÁŽKY V OBLASTI ZAMĚSTNÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ	12
OBTÍŽNOST ZAHÁJENÍ PODNIKÁNÍ DLE DOING BUSINESS	13

ÚVOD

- V ČR existuje řada nástrojů na podporu začínajících podnikatelů, malých a středních podniků a start-upů. Často jsou ale komplikované (administrativně, množstvím požadovaných údajů) a též jejich struktura není ideální (příliš mnoho roztříštěných programů zaměřených spíše věcně, obor činnosti atd.); stejně tak informace nejsou vždy všem srozumitelně dostatečně dostupné nebo je minimální výše podporovaných projektů nastavena příliš vysoko.
- Začínající podnikatele, MSP a start-upy podporuje řada státních organizací a institucí: např. CzechInvest, využít lze podpory TAČR, v některých (spíše ojedinělých) případech je vhodný i institut investičních pobídek, dále lze využívat významný nástroj – prostředky z EU fondů, či lze využít podporu podnikání, která ale řeší spíše sociální problémy a nezaměstnanost a nabízejí ji v konkrétních případech pobočky Úřadu práce ČR (příspěvek na rozjezd podnikání; jde o individuálně hodnocenou možnost, kterou dle potřeb mohou pobočky ÚP nabízet).
- Následující materiál obsahuje nejdříve **možnosti potenciálních úprav a zlepšení**.
- Dále jsou **oddíly věnující se podpoře MSP, začínajících podnikatelů a start-upů ze strany různých institucí** (většina informací pochází z oficiálně dostupných zdrojů na stránkách daných institucí, tj. bez zhodnocení funkčnosti daných podpor).

- Na závěr jsou **uvedeny překážky**, kterým musejí čelit podnikatelé při zaměstnávání pracovníků a dále pozice ČR ve srovnání Doing Business 2019 (údaje pro start podnikání či hodnocení zátěže daňové administrativy).

MOŽNÉ ÚPRAVY SYSTÉMU PODPORY

1) Základní potřebné prvky – vycházejí z dosavadních zkušeností členů Svazu, interních diskusí či byly logicky vyvozeny při zpracování tohoto materiálu:

- Z našeho pohledu je potřeba větší koncentrace informací pro podnikatele a tyto informace je nutné lépe šířit (některé **cíleně a adresně**, jiné **plošně**, nutné je podávat strukturované informace, poskytnout klientský přístup s jistotami postupu (nutný kvalifikovaný personál) apod.).
- Nutná je **efektivní koordinace** všech podpor pro MSP a jejich systematické nastavení.
 - **DOPORUČUJEME: Vhodné by bylo v této věci sestavit přehled (přehledný diagram) všech nástrojů pro začínající podnikatele se základními parametry a gescemi, zjistit duplicitu, identifikovat absenci nástrojů (dle formy / fáze podnikání / míry rizika apod.), identifikovat neefektivitu a zároveň i využitelnost/přínosnost/zájem/povědomí ze strany podniků. Tam, kde se nástroje osvědčily a jsou dočasné, zajistit jejich pokračování (například ty nyní financované z evropských strukturálních fondů). Tam, kde je mezer a na trhu, identifikovat skutečné příčiny nedostatku, absorpční kapacitu nástroje.**
- Státní úřady by měly **mezi sebou sdílet maximum informací** (z oblasti placení daní a odvodů, z oblasti výkaznictví od firem směrem ke státu), aby se v této oblasti (kontroly, žádosti o informace) zátěž podnikatelů zbytečně nedublovala.
- Státní úřady a kontrolní orgány by měly primárně **aplikovat klientský a konzultační přístup**. K tomuto by mohly v příslušných státních institucích (zejména kontrolní orgány) komunikační a procesní pokyny a odborníci.
- Otázka nastavení a zdrojů podpor po roce 2020 – po revizi podpor by byla vhodná dlouhodobá koncepční stabilita klíčových podpůrných programů. Nikoliv ve formě krátkodobých výzev u vybraných programů, ale zaměřit se na výzvy **dlouhodobé, stabilní**.
- Platit by měla jednotná data účinnosti přijímaných legislativních a dalších dokumentů.
- Úpravy a odstranění rizik u daňových odpočtů na VaV.
- **Vytvoření e-portálu**, kde **na základě zadání identifikačních či potřebných doplňujících údajů** (pokud by nebyly dostupné v propojitelných veřejných registrech jako velikost subjektu, identifikační údaje, NACE, atd.) byl **vygenerován seznam všech povinností, včetně termínů a odkazů na příslušné formuláře apod.**
- Pro rozvoj start-upů je potřeba posílit jejich **zahraniční expanzi**. Pro start-upy je důležitý v akceleračních programech nejvíce mentoring, proto by měl být dále podporován a rozvíjen.

2) Následující body mohou sloužit jako hlavní prvky a opatření (k inspiraci) ke změnám (jsou seřazeny v rámci oblastí od nejsnadněji realizovatelných k těm obtížněji realizovatelným):

Státní a institucionální podpora

1. Respektování pozice/názorů startupové scény při navrhování "digitální" legislativy.

2. Zlepšení a propagace financování startupů.
3. Elektronizace státní správy.

Vzdělávání

1. Vytvoření podmínek na univerzitách pro financování pre-seed fáze.
2. Zlepšení spolupráce mezi podniky a univerzitami.
3. Větší propagace možností, zkvalitňování webu <http://www.czechstartups.org/>

Přístup ke kapitálu

1. Vytvoření kombinace veřejného a soukromého investičního fondu.

Investiční fond pro start-upy (ze studie Startup Report 2018)

Vznik Národního investičního fondu byl krokem správným směrem k posílení dostupnosti early-stage kapitálu pro začínající technologicky orientované firmy, přestože se nakonec neuskutečnil. **Daňová podpora**

1. Zajištění funkčnosti stávajícího systému daňových odpočtů na VaV, zejména změnou přístupu finanční správy

Legislativní opatření

1. Změna obchodního zákoníku – zjednodušení administrace zakládání společností (např. digitální podpisy).
2. Změna obchodního zákoníku – umožnění jednoduššího bankrotu a likvidace.
3. Sjednocení právních podmínek pro startupy a fondy rizikového kapitálu s EU -> usnadní zahraniční investice.

3) Ostatní náměty možných opatření – k podrobnější diskusi (nejednoznačné vymezení a přínosy vs. nejasnosti, rizika)

- Existuje se návrh, že by nejmenší živnostníci do určitého obratu platili paušální poplatek bez dalšího vykazování jako je tomu např. v USA (možnost volby).
 - Tato charakteristika není přesná – federální daňová sazba pro daň z příjmu je vždy v procentuálním vyjádření dle příjmu poplatníka, některé státy nebo lokální daňové správy uvalují daň z příjmu odstupňovanou sazbou nebo jednotnou sazbou.
 - Dopad zdanění na malé podniky v USA je poměrně zkoumaným tématem, jde ale o velmi heterogenní oblast, řada států má odlišné povinnosti, jde také o vymezení, zda jde o povinnosti směrem k dani z příjmů (a to fyzických osob, období OSVČ, nebo malých korporací), sociálních odvodů, zdravotních odvodů (př. Medicare) atd.
 - Využití inspirace v rámci daňového systému USA by si vzhledem k rozdílným úpravám na úrovni jednotlivých států a možnostem snižování i zvyšování daňového zatížení vyžádala zvláštní analýzu.
- Jednou z možností je nepožadovat po začínajících podnikatelích první rok či dva sociální pojištění (tj. pojistné na důchodové pojištění, na nemocenské pojištění a na státní politiku zaměstnanosti), a to za předem stanovených podmínek, které budou obecně srozumitelné, jednoduché a pro podnikatele nebudou prohibitivní.

- Po konzultaci této problematiky s kolegy z **Úřadu práce ČR, GFŘ a ČSSZ** lze uvést, že pokud jde o podporu začínajících podnikatelů ve vztahu k odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, tak příslušná právní úprava v tomto ohledu nikdy žádné úlevy, popř. možnost vrácení pojistného neobsahovala.
- **Otázkou je, do jaké míry by toto byl nástroj podpory a do jaké nástroj nespravedlivé daňové optimalizace. Již nyní jsou zajímavé poměry výběru daní z příjmů podnikajících fyzických osob oproti ostatním daňovým plátcům a poplatníkům.**
- Podobné návrhy byly v minulosti veřejně diskutovány, avšak **vždy se závěrem, že nebyly do legislativní úpravy zakotveny** (což má své opodstatnění, protože každý takový návrh byl považován v rámci právní úpravy sociálního zabezpečení za nesystémový).
- **Pouze v roce 2009** byly zákonem č. 221/2009 Sb. do právní úpravy zakomponovány slevy na pojistném (a mimořádná sleva na pojistném), avšak ty mohl uplatnit pouze zaměstnavatel, nikoliv osoba samostatně výdělečně činná, a to při splnění zákonem stanovených podmínek. Tyto slevy na pojistném však **nesměřovaly k podpoře začínajících podnikatelů, ale měly pomoci určité skupině zaměstnavatelů překonat důsledky celosvětové hospodářské krize.** Ale ani tyto slevy se neosvědčily, a proto byly brzy opět zrušeny.
- *Podpora fáze proof of concept pro začínající technologické firmy:*
 - V návaznosti na identifikovanou mezeru v jinak komplexním systému podpory VaVal v ČR je účelné posílit podporu pro začínající technologické firmy v oblasti posouzení proveditelnosti a posouzení komerčního potenciálu technického řešení. Důležité je poskytnout těmto firmám odborné služby související se zpracováním studií proveditelnosti, patentových rešerší či průzkumu trhu a zmapování konkurence. Právě tyto služby mohou být významným impulsem pro začínající technologické firmy a nástrojem pro překonání počátečních překážek vyplývajících z nedostatečných zkušeností při komercializaci výsledků výzkumných aktivit. Příkladem takového programu je iniciativa americké National Science Foundation I-CORPS, nebo úspěšný finský program TULLI.
- *Podpora specializovaných technologických služeb poskytovaných MSP:*
 - Rozvoj MSP je účelné podpořit zpřístupněním specializovaných poradenských služeb, které pomůžou MSP specifikovat možnosti technologického upgradu výrobních procesů. K tomu by měly sloužit technologické audity zajišťované externími odborníky). Součástí těchto služeb může být i návrh na optimalizaci podnikových procesů ve vazbě na digitalizaci a integraci nových technologií (např. RPA).
- *Podpora internacionalizace MSP:*
 - Klíčovým předpokladem pro úspěch inovačních aktivit podniků je objevení a získání koncových zákazníků. K vytvoření obchodních vazeb a klientských sítí napomáhají aktivity cíleného networkingu českých podniků na mezinárodní úrovni (např. výstavy, veletrhy, B2B setkání). Obdobně jako v případě specializovaných technologických služeb, také v případě těchto aktivit je účelné, aby stát asistoval při jejich zpřístupnění MSP (zaplacením stánku na veletrhu, pomocí při organizaci B2B setkání apod.). Přestože jsou tyto aktivity již v současnosti realizovány, existuje stále prostor pro aktivnější a cílenější podporu těchto aktivit ze strany státu. Stejně tak je vhodné posílit podporu podniků při vyhledávání a získávání partnerů pro mezinárodní spolupráci na společných výzkumných projektech, zejména v Rámcových programech pro výzkum a inovace. V tomto ohledu je potřebné aktivnější

působení odpovědných orgánů státní správy v evropských Iniciativách společného programování (JPIs) a schématech ERA-Net.

CZECHINVEST A JEHO SLUŽBY PRO MSP A START-UPY

Základní informace:

- Aktivita CzechInvestu je průřezová.
- **S CzechInvestem Svaz průmyslu v řadě oblastí spolupracuje** (spolupracujeme v oblasti legislativy, dále spolupracujeme v oblasti kohezních fondů i na regionální úrovni kvůli prosazování zájmů a při organizaci různých projektů a akcí).
- Kromě výše zmíněných technologických center technologických center se CzechInvest zaměřuje na **podporu MSP skrze řadu služeb** (např. poradenství v oblasti grantů a vlastní granty pro MSP a start-upy), má databázi dodavatelů, skrze kterou se MSP mohou dostat do dodavatelských řetězců, pomáhá hledat investory pro MSP.
- Start-upům CzechInvest pomáhá se zařadit do mezinárodních podpůrných iniciativ (Startup Europe) a nabízí další jiné nástroje, jak podpořit vznik a existenci start-upů.

Služby pro MSP:

Poradenství Granty a nabídka vlastních grantů

- **Interní programy CzechInvest**
 - Odbor interních projektů a podpory malých a středních podniků se věnuje mapování projektových možností v oblasti start-upů, klastrů, kreativního průmyslu, vzdělávání či kosmického sektoru, následné přípravě a samotné realizaci projektů. Mezi jeho hlavní cíle patří **zlepšení kvality poskytovaných služeb, navazování nových partnerství v zahraničí a zvyšování konkurenceschopnosti ČR.**

Zařazení do databáze dodavatelů, ze které mohou vybírat zahraniční investoři

- Agentura CzechInvest propojuje zahraniční investory s dodavateli z České republiky (možnost vytvořit si profil společnosti v naší Sektorové databázi dodavatelů; zvýšení šance, že si firmu **zahraniční investor vybere jako dodavatele**).

Pomoc při hledání investorů pro MSP

- CzechInvest pomáhá najít strategického partnera nebo investora pro podnikání. – Projekt CzechLink Start je určen pro začínající inovativní české firmy, které hledají strategického nebo investičního partnera. Jeho cílem je usnadnit českým start-upům kontakt nejen se zahraničními investory, kapitálově posílit rozjezd jejich podnikání a zvýšit příliv zahraničních investic do České republiky.
 - **Služby projektu jsou např.:** tvorba start-upových profilů, tzv. Investment Pitch; vedení databáze start-upů, tzv. Investment Gateway; propagace start-upů komunikačními kanály agentury CzechInvest; organizace setkání s investory, např. CzechMatch nebo Fóra investorů projektu CzechStarter a jiné
 - **Podmínky účasti v projektu:** produkt nebo služba, které přináší nová a inovativní řešení; maximálním stáří společnosti 5 let; právní forma společnosti s.r.o.; sídlo v České republice; méně než 50 zaměstnanců; roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy maximálně 10 mil. EUR; podnikání v oboru KET (klíčové technologie), ICT, Cleantech, zdravotní technika, farmacie, bioinformatika, aero/space technologie, umělá inteligence, kreativní průmysl,

vzdělávání, Fin-tech, robotika, sport, cestování & doprava, zemědělská výroba & jídlo & nápoje či dalších oborů.

Nemovitosti pro MSP

- CzechInvest spravuje databázi podnikatelských nemovitostí. Tato databáze se používá především pro účely firem z oblasti zpracovatelského průmyslu, strategických služeb a technologických center, které hledají pro své podnikání vhodné nemovitosti.
 - **Služby CzechInvestu:** získávání relevantních informací o trhu s podnikatelskými nemovitostmi a poskytování konzultací; identifikace vhodných lokalit na základě parametrů projektu; rozsáhlá databáze průmyslových zón a dalších nemovitostí pro průmysl a podnikání atd.
 - **Oblasti brownfieldů: CzechInvest mapuje** a identifikujeme vhodné lokality pro implementaci vašich projektů v jednotlivých regionech České republiky; asistence při jednání se statní správou a municipalitami; správa národní databáze brownfieldů - nejrozsáhlejší databáze brownfieldů v české republice

Poradenství GDPR pro MSP

- Služby pro MSP týkající se aktuální legislativy ke GDPR.
 - CzechInvest slouží v oblasti GDPR pro MSP jako rozcestník informací o GDPR, nikoli výklad a poradenství (obdobně jako další organizace).
 - Zdarma pořádá semináře, realizováno dosud cca 13 GDPR seminářů (více než 1 300 účastníků).
 - Odkazují i na jiné organizace s popisem aktivit, které dané organizace v oblasti GDPR provádějí (MPO, SP ČR a jeho GDPR Akademie a další subjekty).

Podpora VaV

- Oddělení podpory výzkumu, vývoje a inovací agentury CzechInvest poskytuje služby zájemcům o investování do oblasti VaV, nabízí poradenství a vyhledávání potenciálních partnerů, je styčným bodem pro spolupráci s ostatními aktéry v systému podpory VaV a organizuje akce, které fungují jako platforma pro nalézání a uzavírání dlouhodobých partnerství ve VaV.
 - Tyto služby mohou využít firmy bez ohledu na velikost.
- Dále viz také kapitola tohoto materiálu o *TA ČR a podpoře VaV* – jde o průřezové záležitosti, podílejí se obě instituce.

Služby pro START-UPy

- Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest loni vyhlásila ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky např. **Doplňující nabídku zvýhodněných služeb pro účast v projektu CzechAccelerator:**
- **Vyhlášení III. doplňující nabídky zvýhodněných služeb pro účast v projektu CzechAccelerator**
 - Šlo o příležitost strávit tři měsíce v jedné ze zahraničních destinací – New York, Silicon Valley, Londýn a Singapur, atd., která bude realizována během roku 2019.

Startup Europe

- Startup Europe je iniciativou Evropské komise, která spadá pod priority jednotného digitálního trhu.

- **Iniciativa má za cíl: spojit lidi**, například start-upy, investory, akcelerátory, podnikající ženy, korporátní sítě, univerzity a #EUTechWriters pomocí sítí vytvořených Startup Europe iniciativou. Součástí této snahy je také Startup Europe Map, která spojuje všechny start-upové hráče evropského ekosystému; **spojovat lokální start-upové ekosystémy** podporou regionálních iniciativ, jako je například Startup Europe Week nebo Startup Europe Regions Network; **pomáhat start-upům se vstupem na jiné trhy**, jako je například Silicon Valley (iniciativa SEC2SV: Startup Europe Comes to Silicon Valley), Indie (Startup Europe India Summit), Afrika (Startup Europe Comes to Africa) či Spojené Arabské Emiráty.
- **Poradní sbor:** Startup Europe disponuje skupinou poradců, jejichž rozsáhlé znalosti a zkušenosti zaručují úspěch iniciativy a jejich projektů v rámci evropského start-upového ekosystému.
- Startup Europe Ambasadory: Startup Europe ambasadory tvoří komunitu, která podporuje růst Startup Europe iniciativy "zdola nahoru". Jedná se o skupinu klíčových institucí evropských start-upových ekosystémů, které aktivně podporují aktivity Startup Europe nebo se chtějí těmto aktivitám věnovat v budoucnu.
 - **Úlohou ambadora je:** aktivně přispívat k viditelnosti Startup Europe iniciativy v roli **klíčového informačního bodu** ČR atd.

Pomoc se Startu-upem od CzechInvestu

- Díky projektu CzechStarter a kosmickému inkubátoru ESA BIC Prague mohou start-upy posunout svůj business o krok dál. Při rozvoji podnikatelských aktivit jim pomůžou i rady od zkušených mentorů.

Pomoc expanze startu-upů od zahraničí od CzechInvest

- Podpora start-upů je určen českým začínajícím inovativním podnikatelům. Prostřednictvím čtyř samostatných aktivit CzechStarter, CzechAccelerator, CzechMatch a CzechDemo podpořeným podnikatelům nabízí zvýhodněné služby mentorů a poradců v České republice i v zahraničí. Projekty jsou určeny také podnikatelům, kteří by rádi rozšířili své aktivity do zahraničí a zúčastnili se start-upových eventů, nebo se spojili s investorem.
- Projekt Podpora start-upů je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) 2014-2020.

Investoři pro start-upy

- Agentura CzechInvest nabízí českým začínajícím podnikatelům několik projektů, které zprostředkují setkání se strategickými partnery nebo prezentaci před investory.
- Interní projekt **Podpora start-upů** v rámci samostatných aktivit CzechMatch a CzechDemo podpoří podnikatele, kteří by rádi rozšířili své aktivity do zahraničí a zúčastnili se start-upových eventů, nebo se spojili s investorem.
- Projekt **CzechLink Start** je určen pro začínající inovativní české firmy, které hledají strategického nebo investičního partnera. Jeho cílem je usnadnit českým start-upům kontakt nejen se zahraničními investory, kapitálově posílit rozjezd jejich podnikání a zvýšit příliv zahraničních investic do České republiky.

Novinky ze start-upového světa od CzechInvest

- CzechStartups.org je první oficiální online portál (hub) pro českou a mezinárodní start-upovou komunitu o České republice. Přináší vše důležité ze světa start-upů na jednom místě.

PRODUKTY A AKTIVITA ČMZRB PRO MSP

Základní informace:

- *Podářilo se dojít k dohodě MPO a ČMZRB a rozšířit program **Záruka 2015 – 2023**. Konkrétně bylo i ze strany SP ČR požadováno rozšíření okruhu podporovaných činností v mimopražských regionech.*
- *Nyní mohou i mimopražští podnikatelé v oblastech zpracovatelského průmyslu, IT, výzkumu, vývoje a dalších služeb žádat o záruku. Program Záruka má pro MSP smysl.*
- Dne 2. července 2018 byl zahájen příjem žádostí do programu **VADIUM 2018 – 2023** určeného na podporu malých a středních podnikatelů formou záruk za nabídku ve výběrových nebo zadávacích řízeních. Konec přijímání žádostí je na konci roku 2023.

Záruky:

- **M-záruka** v programu *Záruka 2015–2023* usnadňuje **malým a středním podnikatelům přístup k bankovním úvěrům**. Díky nim pak mohou snáze realizovat své podnikatelské záměry investičního i provozního charakteru kdekoliv na území ČR.
 - **Jde o tyto záruky:** provozní i investiční, bez poplatků, do výše 70 % jistiny zaručovaného úvěru, s délkou ručení až 6 let.
 - **Možné využití:** pořízení zásob, nákup strojů a zařízení, nákup a technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku, pořízení dlouhodobého i drobného nehmotného majetku.
 - **Pro koho je určen:** úvěr je určen **pro malé a střední podnikatele**, kteří působí v oblastech, jako je například **zpracovatelský průmysl, stavebnictví, maloobchod a velkoobchod, doprava a skladování, ubytování, stravování a další služby**.
- **S-záruka za úvěr** v programu *Záruka 2015–2023* usnadňuje sociálním podnikatelům přístup k prostředkům od komerčních bank. Prostřednictvím tohoto programu zaručujeme investiční úvěry, které jsou využity na financování projektů realizovaných kdekoliv na území ČR.
 - **Jde o záruky:** investiční, bez poplatků, do výše 80 % jistiny zaručovaného úvěru, s délkou ručení až 8 let, s finančním příspěvkem v max. výši 500 tis. Kč na způsobilé výdaje projektu.
 - **Využití:** nákup strojů a zařízení, nákup a technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku, pořízení dlouhodobého nehmotného majetku.
 - **Pro koho je určen:** úvěr je určen **pro malé a střední podnikatele**, kteří působí jako **sociální podnikatelé v oblastech, jako je například zpracovatelský průmysl, stavebnictví, maloobchod a velkoobchod, energetika, doprava a skladování, ubytování, stravování a další služby**.
- **Záruka za nabídku** v programu *VADIUM 2018* poskytuje ČMZRB podnikatelům při vstupu do výběrových nebo zadávacích řízení. Snižujeme tak vázanost jejich prostředků, které musí složit jako jistinu k veřejné zakázce či soutěži o nejhodnější nabídku u zadavatele.
 - Jde o záruku za nabídku do výběrového řízení ve výši 50 tis. – 5 mil. Kč.
 - **Pro koho je určen:** pro podnikatele **bez rozdílu velikosti**, kteří usilují o získání zakázky ve výběrovém řízení.

- **Program Inostart** usnadňuje začínajícím malým a středním podnikatelům získat finanční prostředky na realizaci jejich inovativních projektů kdekoli na území ČR. Podnikatelům poskytujeme záruku k úvěru, který získají na daný účel od České spořitelny.
 - **Jde o záruku:** povozní i investiční, nízký a zčásti dotovaný poplatek za poskytnutí záruky, do výše 60 % jistiny zaručovaného úvěru, k úvěrům od České spořitelny, s dobou ručení až 5 let.
 - **Určení:** úvěr je určen **začínajícím podnikatelům**, kteří nepodnikají déle než tři roky a působí v oblastech, jako je například zpracovatelský průmysl, energetika, stavebnictví, maloobchod a velkoobchod, informační a komunikační činnosti a další služby.

Úvěry:

- **Program Expanze** přináší malým a středním podnikatelům zvýhodněné úvěry na financování projektů zaměřených na zahájení či rozvoj podnikání. Projekty lze realizovat kdekoli na území ČR kromě hlavního města Prahy, musí být spolufinancovány komerčním úvěrem některého ze smluvních partnerů ČMZRB.
 - **Jde o úvěr:** bez úroku a bez poplatků, výše úvěru 1 - 45 mil. Kč, až do výše 45 % způsobilých výdajů projektu, s dobou splatnosti až 7 let a s dobou odkladu splátek jistiny až 3,5 roku, s finančním příspěvkem na úhradu úroků komerčního úvěru až 1 mil. Kč.
 - **Pro koho je určen:** pro **malé a střední podnikatele podnikající (plánující podnikat)** v oblastech, jako jsou zpracovatelský průmysl, stavebnictví, maloobchod a velkoobchod, doprava a skladování, ubytování, stravování, pohostinství, informační a komunikační činnosti a dalších.
- Program **EXPANZE – záruky** nabízí malým a středním podnikatelům bankovní záruky od ČMZRB ke komerčním úvěrům, a to jak provozního, tak investičního charakteru. Záruku z tohoto programu ČMZRB poskytuje až do výše 70 % jistiny úvěru, přičemž výše úvěru se musí pohybovat v rozmezí 4 – 25 mil. Kč. Za nižší úvěry do 4 mil. Kč se ČMZRB zaručuje v rámci programu Záruka 2015 až 2023. Program **EXPANZE – záruky** tak doplňuje nabídku současných programů banky a umožňuje podnikatelům získat prostředky od komerčních bank i na realizaci investičně náročnějších projektů. Ručení ČMZRB v rámci tohoto programu nabízí až na dobu 7 let, resp. až 10 let u pořízení či technického zhodnocení nemovitých věcí. Podobněji [zde](#).
- **Úspory energie**
 - Zvýhodněné úvěry v programu Úspory energie napomáhají podnikatelům financovat projekty, jejichž cílem je právě úspora energie. Projekty mohou být realizovány kdekoli na území ČR kromě hlavního města Prahy a musí být spolufinancovány komerčním úvěrem smluvního partnera ČMZRB.
- **Energ**
 - Zvýhodněné úvěry programu ENERGA napomáhají malým a středním podnikatelům financovat projekty zaměřené na úsporu energie jejich podnikatelské činnosti. Produkt je doplňkem k programu Úspory energie a je zaměřen pouze na projekty realizované na území hlavního města Prahy.
- **Jihočech**
 - Program přináší drobným a malým podnikatelům (včetně začínajících) zvýhodněné úvěry k financování projektů realizovaných v Jihočeském kraji. Cílem je usnadnit realizaci podnikatelských projektů v regionu.

- **Středoevropský fond fondů**
 - Jde o fond řízený Evropským investičním fondem a zapojilo se do něj kromě ČR také Slovensko, Slovinsko a Rakousko. Fond „přes vybrané fondy nabídne podporu pro růstově orientované české firmy, resp. firmy v regionu střední Evropy“. Podrobněji [zde](#) a [zde](#).

OP PIK

Podpora pro MSP:

- Stávající Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost přináší v dotačním období 2014 - 2020 možnost získat dotaci ve čtyřech oblastech podpory, z nichž jedna prioritní osa se zaměřuje na MSP (**Prioritní osa 2 - Podpora podnikání malých a středních firem**).
- Celkem si projekty mezi sebe rozdělí necelých 120 mld. Kč, alokace pro podporu podnikání malých a středních firem (PO2) dosahuje 20,7 % z celkové částky.

INVESTIČNÍ POBÍDKY

Základní informace:

- MPO připravuje novelizaci zákona o investičních pobídkách, která již byla schválena v prvním čtení. Doprovodné nařízení s kritérii podpory je v procesu vypořádávání připomínek. ÚV s největší pravděpodobností prosadí pravomoc schvalovat všechny pobídky na vládě.
- **Svaz v rámci novely zákona o investičních pobídkách (2018) podporuje změnu systému investičních pobídek a vítá větší podporu technologických center, výzkumu a vývoje. Mezi další pozitivní změny patří možnost flexibilního zaměstnávání či odstranění podmínky vytvoření nových pracovních míst ve výrobě. Svaz zároveň navrhuje řadu upřesnění a např. možnost vytvářet pracovní místa pro výzkumné pracovníky mimo výrobu, čímž se splní podíl těchto míst ve výrobě.** Více informací v [tiskové zprávě Svazu](#).
 - SP ČR chce, aby byla co nejdříve schválena novela zákona o investičních pobídkách. Aktivně se podílel na její přípravě a v mezirezortním řízení v ní uplatňuje připomínky. Svaz dlouhodobě požaduje revizi investiční podpory, současné nastavení totiž neodpovídá aktuální situaci na trhu práce a nemyslí na rozvoj české ekonomiky. Novela zákona směřuje investiční podporu více do technologických center s aplikovaným výzkumem a vývojem a do center strategických služeb, která působí např. v hi-tech sektoru nebo v oblasti zpracování dat. Ze systému naopak vypadne podpora prosté výroby, která nemá vysokou hodnotu a jejímž zaměstnancům jsou vypláceny podprůměrné mzdy.
- Svaz jako celek vítá i **doprovodné nařízení vlády**, ale požaduje podporu spolupráce podniků se všemi typy výzkumných organizací, tedy i soukromými. Nutná je také možnost započítat povinné strojní zařízení pro VaV do způsobilých nákladů.

TA ČR A PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE

Základní informace:

- Programy jsou zaměřeny spíše věcně, **podporu mohou žádat i MSP**, pokud návrh projektu konvenuje s některým z programů.
- *Např. aplikovaný výzkum a vývoj je podporován zejména prostřednictvím programů Technologické agentury ČR, a to v programu EPSILON na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje a v programu DELTA, určeného k podpoře mezinárodní spolupráce ve VaV.*

- TA ČR zajišťovala širokou škálu programů zaměřených jak na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje (program EPSILON), tak na mezinárodní spolupráci ve VaV (program DELTA) či na ověření výsledků VaV v praxi a následnou komercializaci (program GAMA). Významným programem jsou Národní centra kompetence, která sdružují podniky a výzkumné organizace z klíčových oborů.
- Vláda bude schvalovat nový program TREND připravený MPO, ale administrovaný TA ČR. Zde je pro téma MSP, které nemají zkušenost s VaV důležitý zejména

Podprogram 2 „Nováčci“

Cílem podprogramu je nastartování vlastních výzkumných a vývojových aktivit u podniků, které doposud nerealizovaly na pravidelné bázi vlastní VaV aktivity ani nákup VaV služeb od výzkumných organizací.

Uchazeči o podporu na projekt podle Zákona mohou být podniky – právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost.

Příjemcem podpory může být podnik, který řeší projekt ve spolupráci s VO (musí jít o kolaborativní, nikoliv smluvní výzkum). Přitom musí prokázat, že v posledních pěti letech nebyl příjemcem podpory ze státního nebo jiných veřejných rozpočtů na své či nakupované výzkumné činnosti v objemu, který by v úhrnu přesáhl 1 mil. Kč.¹

- Z následující tabulky je zřejmé, že MSP se tvoří významnou část podpořených projektů.

Struktura účastníků v podpořených projektech TAČR (ke konci r. 2017):

Typ organizace	Velikost/druh organizace	Počet účastí	Podpora 2010-2017 (v tis. Kč)	Závazkováno 2018-2022 (v tis. Kč)	Celkem
Podniky	Celkem	2 321	7 866 711	1 974 306	9 841 016
	malé podniky	916	2 495 843	673 660	3 169 503
	střední podniky	592	2 094 264	497 143	2 591 406
	velké podniky	813	3 276 604	803 503	4 080 107
Výzkumné organizace	Celkem	2 372	8 718 799	2 928 295	11 647 095
	veřejné vysoké školy	1 501	5 557 334	1 934 073	7 491 407
	ústavy AV ČR	267	1 178 854	301 357	1 480 210
	ostatní VVI	326	677 523	233 681	911 204
	ostatní VO	278	1 305 089	459 184	1 764 273
Celkem		4 693	16 585 510	4 902 601	21 488 111

Zdroj: TA ČR

Technologické centrum AV ČR

- Nástroj SME Instrument
- Program Horizont 2020 podporuje inovační malé a střední podniky prostřednictvím specifického nástroje SME Instrument. Projekt SME Instrument může být řešen jedním nebo více subjekty, ovšem výhradně malými a středními podniky se sídlem buď v zemích Evropské unie nebo státech, které jsou asociované k programu H2020. Zaměření projektů není omezeno žádnými předem určenými tématy, SME Instrument využívá přístup tzv. bottom-up. Informace [zde](#).

¹ Podporou se rozumí dotace poskytnutá dle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, nebo uplatnění snížení základu daně z příjmů dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

PODPORA INOVAČNÍCH CENTER V ČR

Základní informace:

- *Center na podporu VaV vznikla celá řada, zejména díky evropským prostředkům. Jedná se zejména o vědeckotechnické parky, podnikatelské inkubátory, centra pro transfer technologií, centra OP VaVpl (Operační program Výzkum a vývoj pro inovace) a další. Jejich přínos a udržitelnost je individuální.*
- *Za důležité však považujeme fungování inovačních center s účastí krajů, jako JIC, SIC či M-SIC, které se zaměřují jak na propojování výzkumných aktérů, tak **podporu podnikání včetně start-upů**.*

Podrobněji:

- V OP PIK program **Služby infrastruktury** je hlavním cílem zkvalitňování služeb podpůrné infrastruktury, která povede ke zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým sektorem se zaměřením zejména na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb. V rámci programu je podporováno zejména poskytování služeb inovačním podnikům (první výzva se teprve plánuje) a provozování stávajícího vědeckotechnického parku (VTP), podnikatelského inkubátoru nebo inovačního centra.
- Dalším programem v OP PIK na poskytování poradenských služeb začínajícím malým a středním podnikům (MSP) ze strany provozovatelů inovační infrastruktury, jako jsou podnikatelské inkubátory, vědeckotechnické parky a inovační centra měl být **program Poradenství**, kde však nebyla vypsána žádná výzva.
- MŠMT prostřednictvím **OP VVV** vypsalo dvě výzvy **Smart Akcelerátor**. Ta je zaměřena na podporu budování a rozvoje kapacit, organizačních struktur a know-how na úrovni jednotlivých krajů pro rozvoj VaV a inovačních aktivit. Jsou zde zapojena inovační centra kromě Prahy a Kraje Vysočina, kde se však o tom uvažuje.
- Budování **technologických center** je podporováno v rámci **investičních pobídek od CzechInvestu**. Je tak podporováno vybudování nebo rozšíření center zaměřených na výzkum, vývoj a inovace technicky vyspělých výrobků, technologií a výrobních procesů za účelem použití ve výrobě. Svaz tato centra podporuje, jelikož umožňuje **zahraničním i domácím podnikům různých velikostí rozvíjet své výzkumné kapacity**.

PŘEKÁŽKY V OBLASTI ZAMĚSTNÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ

Jde o výňatek z analýzy „Snižování administrativní zátěže zaměstnavatelů“.

Zaměstnavatel musí plnit povinnosti v následujících oblastech:

- 1) v oblasti zdravotního pojištění.
- 2) v oblasti sociálního (důchodového a nemocenského) pojištění.
- 3) v oblasti daňové (v oblasti daní z příjmů).
- 4) v souvislosti s prováděním srážek ze mzdy.
- 5) v oblasti zákonného pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.
- 6) v oblasti statistiky a výkaznictví.
- 7) v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

- 8) v případě zaměstnávání cizinců.
- 9) vůči zaměstnancům na začátku zaměstnání.
- 10) vůči zaměstnancům (popř. odborovým organizacím) v průběhu zaměstnání.
- 11) vůči zaměstnancům při ukončení zaměstnání.
- 12) v oblasti pracovně-lékařských prohlídek.
- 13) v oblasti kontrolní působnosti orgánů veřejné moci (mimo jiné inspektorátu práce).

Počet nejdůležitějších povinností zaměstnavatelů vůči státu a vůči zaměstnanci (zaměstnancům) vzhledem k započítání, průběhu a skončení zaměstnání:

	V souvislosti se započítáním zaměstnání			V průběhu zaměstnání			Při skončení zaměstnání	
Počet povinností k zaměstnanci (zaměstnancům)	10			22			4	

	V oblasti zdravotního pojištění	V oblasti sociálního pojištění	V oblasti daňové	V oblasti provádění srážek ze mzdy	V oblasti zákonného pojištění odpovědnosti za škodu	V oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením	V oblasti zaměstnávání cizinců	Celkem
Počet povinností k orgánům veřejné moci (ke státnímu aparátu)	8	16	10	4	3	3	5	39

Zdroj: Snižování administrativní zátěže podnikatelů

OBTÍŽNOST ZAHÁJENÍ PODNIKÁNÍ DLE DOING BUSINESS

- **Celková pozice ČR v rámci Doing Business 2019 (publikuje Světová banka) je na 35. příčce ze 190 zemí** (, v r. 2018 byla ČR na 30 příčce, v r. 2017 byla ČR na 27. příčce také ze 190 zemí, pozn.: celosvětová hodnocení samozřejmě ukazují např. relativní kvalitu podnikatelského prostředí, přesně „měření“ je ale obtížné; metodika Doing Business je navíc stále měněna, takže meziroční srovnání je obtížné, spíše lze tedy srovnávat v daném roce mezi různými zeměmi).
 - Za Českou republikou je Nizozemsko na 35. příčce a Bělorusko na 37. příčce. Těsně před ČR je Portugalsko, Španělsko, Polsko a Francie na 32 příčce. Slovensko je 42.
- Ochrana minoritních investorů je hodnocena 72. příčkou, možnost získání finančních zdrojů (např. úvěru) je hodnocena 44. příčkou.
- Podle Doing Business jsme ze 190 zemí v kategorii „start podnikání“ na 115. místě (loni jsme byli na 81. místě).
 - V ČR představuje dle Doing Business zahájení podnikání 8 úkonů, zabere to 24,5 dní.

- Pro srovnání v Polsku představuje zahájení podnikání 5 procedur, ale 37 dní. V Portugalsku 6 úkonů a 6 dní. Na Slovensku to je 8 úkonů a 26,5 dní. Německo je v oblasti zahájení podnikání 114.
- Při hodnocení vyřízení stavebního povolení jsme až na 156. místě,
- V hodnocení administrativní náročnosti při „placení daní“ jsme na 45. příčce (v r. 2018 jsme byli na 53. příčce), doba potřebná ke splnění daňových povinností činila celkem 230 hodin a je nutné provést za rok 8 plateb. Německo je v placení daní na 43. pozici, je nutné k tomu 218 hodin za rok.
- Větším problémem je podle SP ČR spíše zbytečná administrativa, která se váže k již probíhajícímu podnikání (ať již daně placené jedno za rok, nebo i ty placené průběžně).
- [Zpráva](#) Evropské komise o ČR z r. 2018 uvádí: *„Kontrolní hlášení DPH sice přináší dodatečné daňové příjmy, zvýšila se však doba potřebná ke splnění daňových povinností. Tento měsíční výkaz je sice plně elektronický, ale doba potřebná ke splnění daňových povinností se kvůli němu prodloužila o 14 hodin a v roce 2016 činila celkem 248 hodin (zpráva o podnikání 2018).*